

Päästekeskuste päästekomandode valmisoleku tagamise kord

1. Üldsätted

- 1.1. Päästekeskuste päästekomandode (edaspidi nimetatud *komando*) valmisoleku tagamise korra (edaspidi nimetatud *kord*) eesmärgiks on tagada komandode valmisolek päästetöö tegemiseks.
- 1.2. Kord kehtestab nõuded, meetmed ja vastutuse komandode isikkoosseisu (edaspidi nimetatud *valvekoosseis*) ja päästetehnika valmisoleku planeerimiseks ja tagamiseks.

2. Mõisted

- 2.1. *Autovanem* – autotehnika ja meeskonna eest vastutav isik.
- 2.2. *Erakorraline ohuolukord* - ettenägematutest asjaoludest tingitud olukord, kus päästetöö valdkonna teenuste jätkusuutlikuks osutamiseks teeninduspiirkonnas tuleb teha muudatusi valvekoosseisus või kaasata täiendavaid ressursse päästetehnika ning päästeteenistujate (edaspidi nimetatud *teenistuja*) ja/või ühises valveteenistuses olevate vabatahtlike päästjate (edaspidi nimetatud *ÜVT-lane*) näol.
- 2.3. *Erakorraline ületunnitöö* - teenistusülesannete täitmine väljaspool tööaega, kui teenistusülesanded tulenevad erakorralistest asjaoludest ja need tuleb täita viivitamata.
- 2.4. *Komando valmisolek* - komando valvekoosseisu suurus ja päästetehnika hulk, mis on vajalik kiireks ja tõhusaks päästetöö tegemiseks.
- 2.5. *Minimaalne valvekoosseis* - madalaim valvekoosseisu suurus, millega on tagatud komando valmisolek ning millest allapoole langedes katkeb osaliselt või täielikult päästetöö valdkonna teenuste osutamine.
- 2.6. *Standard valvekoosseis* - tavapärase ja planeeritud valvekoosseisu suurus, mis tagab tõrgeteta päästetöö valdkonna teenuste osutamise.
- 2.7. *Valveaeg* - aeg väljaspool tööaega, mille jooksul teenistuja peab teenistuslikest huvidest tulenevalt olema asutusele kättesaadav teenistusülesannete täitmiseks ning mille eest makstakse teenistujale lisatasu.
- 2.8. *Valvevanem* - komando valmisoleku korraldaja, kelleks on rühmapealik/meeskonnavanem või vastava teenistuja puudumisel komandopealik või väljuhi poolt valvevanema ülesandeid täitma määratud teenistuja komando valvekoosseisust.

2.9. *Väljuhi administratiivpiirkond* – väljuhtide grupi poolt teenistuslikult hallatav piirkond, mis pürneb päästkeskuse tegevuspüirkonnaga.

2.10. *Väljuhi teeninduspüirkond* - püirkond, mille ulatuses tagatakse väljuhtide grupi poolt päästetöö juhtimisteenuse tegevusvõime 2.

3. Valvekoosseisu planeerimise ja tagamise nõuded

3.1. Komando valvekoosseisu planeerimise eest vastutab komandopealik.

3.2. Komando valvekoosseis planeeritakse ja tagatakse valvekoosseisu kriteeriumite (lisa 1) alusel 6-kuulisele arvestusperioodile, arvestades alljärgnevate nõuetega:

- 3.2.1. põhiauto ja redel-/tõstukauto tagamiseks peab valvekoosseisu olema planeeritud sõidukijuhi nõuetele vastav teenistuja või ÜVT-lane;
- 3.2.2. veepääste tegevusvõime 3 ja 4 tagamiseks peab valvekoosseisu olema planeeritud veesõidukijuhi nõuetele vastav teenistuja;
- 3.2.3. eritehnika (paakauto, konteainerauto) mehitamiseks, kui teenistujate arv ei võimalda valmisolekut planeerida normtundide piires või ÜVT-las(t)e kaasamine ei ole võimalik, on lubatud rakendada valveaega;
- 3.2.4. komando valvekoosseisus (v.a Värskä, Tõstamaa, Nõva, Kihnu, Ruhnu, Vormsi) tuleb tagada vähemalt üks päästetöö juhi õigust omav teenistuja.

3.3. Kui komando valvekoosseisu standardkriteeriumit ei ole võimalik normtöõaja ulatuses tagada, siis planeeritakse koosseis minimaalse kriteeriumi alusel.

3.4. Minimaalse valvekoosseisu tagamiseks on lubatud rakendada alljärgnevaid meetmeid:

- 3.4.1. jooksva kalendrikuu tööajagraafiku muutmist kooskõlastatult teenistujaga, arvestades kohustusliku puhkeaja tagamise nõuetega;
- 3.4.2. teise komando teenistuja(te) kaasamist valvekoosseisu, arvestades punktis 3.6 kirjeldatud tingimusi ja „Päästemeeti päästekomandode töökorralduse juhend“ punkti 15.4 nõudeid;
- 3.4.3. komandopealiku kaasamist valvekoosseisu liikmena (ajavahemikul 8.00-17.00), kui komandopealik vastab teenistusülesannete täitmiseks vajalikele nõuetele (sh füüsilise ettevalmistuse ja tervisenõuded) ning tema töökorraldus ja -ülesanded seda võimaldavad;
- 3.4.4. ÜVT-las(t)e kaasamist valvekoosseisu liikme(te)na, kui ÜVT-lane omab vajalikku ettevalmistust ning vastab ülesannete täitmiseks vajalikele nõuetele (sh füüsilise ettevalmistuse ja tervisenõuded, väljaõpe jne);
- 3.4.5. komando teenistuja(te) tööle kaasamist töövälisest ajast (töö- ja puhkeaja piirnormid peavad olema järgitud);
- 3.4.6. teise komando päästemeeskonna kaasamist (koos põhiautoga) valvekoosseisu tugevdamiseks, arvestades punktis 3.6 kirjeldatud tingimusi.

3.5. Minimaalse koosseisu tagamiseks kaasatavad valvekoosseisu liikmed peavad vastama teenistusülesannete täitmiseks vajalikele nõuetele.

- 3.6. Komandode ja päästepiirkondade vahelist teenistujate või päästemeeskondade ümberpaigutamist on lubatud planeerida kooskõlastatult päästepiirkonna juhatajaga, millest teavitatakse asjassepuutuvaid allstruktuuriüksuste juhte (erakorraline ja kiireloomuline ümberpaigutamine teostatakse p 4.6 alusel).
- 3.7. Komandode valvegraafikute planeerimine allapoole minimaalset koosseisu või muud valveteenistuslikud ümberkorraldused (erakorralised meetmed, mis ei kajastu käesolevas korras) tuleb taotluse alusel kooskõlastada päästetöö osakonna juhatajaga. Esitatud taotluses tuleb kirjeldada lisameetmed, mis kompenseerivad muudatuste mõju komandode valmisolekule.

4. Erakorraline valvekoosseisu tagamine

- 4.1. Komando valvekoosseisu nõuetekohase tagamise eest valve ajal vastutab valvevanem.
- 4.2. Valvegraafiku alusel tööle planeeritud valvevanema puudumisel teavitatakse viivitamatult administratiivpiirkonna välijuhti ning käitatakse vastavalt saadud juhistele.
- 4.3. Päästetöö juhi õigust omava teenistuja puudumisel komando valvekoosseisus määratakse komandopealiku või administratiivpiirkonna välijuhi poolt üks teenistuja valvekoosseisust valvevanema või autovanema ülesannetesse.
- 4.4. Ulatusliku ja/või pikemaajalise elektrikatkestuse korral kaasatakse päevniku ülesannetesse teenistuja erakorralise väljakutsumisega töövälisest ajast, kui komando miinimumkoosseis ei võimalda määrata päevnikku valvekoosseisu hulgast ja muud alternatiivsed võimalused päevniku kaasamiseks puuduvad (sh ÜVT-lase kaasamine).
- 4.5. Komando eritehnika reageerimisel eraldi (muu päästeressursi kaasamiseta), kui see toob kaasa valvekoosseisu vähenemise alla miinimumkriteeriumi, teavitatakse koheselt administratiivpiirkonna välijuhti ning tehakse muudatused valmisoleku aruandes. Vajadusel ja välijuhi otsusel taastatakse valvekoosseisu miinimum punktis 4.6 kirjeldatud meetmetega.
- 4.6. Minimaalse valvekoosseisu tagamiseks kooskõlastab valvevanem vastavad tegevused administratiivpiirkonna väljuhiga ning rakendab alljärgnevaid meetmeid:
- 4.6.1. teeb ettepaneku mõne teise komando valvekoosseisus oleva(te) teenistuja(te) kaasamiseks, et täiendada alamehitatud valvekoosseisu;
 - 4.6.2. teeb ettepaneku ajutiste muudatuste tegemiseks päästetehnika mehitamisel (lisa 2), tagades komandos vähemalt ühe põhiauto reageerimisvalmiduse;
 - 4.6.3. teeb ettepaneku mõne teise komando päästemeeskonna kaasamiseks (koos põhiautoga), et tagada komando valmisolek;
 - 4.6.4. teeb ettepaneku komandopealiku kaasamiseks valvekoosseisu (ajavahemikul 8.00-17.00), kui komandopealik vastab teenistusülesannete täitmiseks vajalikele nõuetele (sh füüsilise ettevalmistuse ja tervisenõuded) ning tema töökorraldus ja -ülesanded seda võimaldavad;

- 4.6.5. teeb ettepaneku ÜVT-las(te) kaasamiseks valvekoosseisu liikmena, kui ÜVT-lane omab vajalikku ettevalmistust ning vastab ülesannete täitmiseks vajalikele nõuetele (sh füüsilise ettevalmistuse ja tervisenõuded, väljaõpe jne);
- 4.6.6. kaasab teenistuja(d) tööle töövälisest ajast või valveaja rakendamisega.
- 4.7. Erakorralist komandode vahelist teenistuja(te) või päästemeeskondade ümberpaigutamist teostatakse administratiivpiirkonna väljuhi poolt kooskõlastatult päästkeskuse operatiivjuhiga või tema otsusel.
- 4.8. Erakorralises ohuolukorras võib päästkeskuse operatiivjuhi taotlusel ja Päästeameti vastutava ametniku otsusel suurendada valvekoosseise või mehitada täiendavat päästetehnikat (sh määrata teenistujaid valveajale), et tõhustada reageerimisvõimekust või tagada teenusvõimete jätkumine.
- 4.9. Erakorraliselt ja katkematu päästetöö jätkumiseks sündmuskohal on päästetöö juhil õigus määrata teenistuja(d) erakorralisele ületunnitööle, järgides seadusega kehtestatud tööaja piirnorme.
- 4.10. Erakorraliselt on valvekoosseisu lubatud jätta minimaalsest koosseisust allapoole, vähendada päästemeeskondade arvu komandos või tagada valmisolek valveaja rakendamisega päästkeskuse operatiivjuhi taotluse alusel ning Päästeameti vastutava otsusel.

5. Päästetehnika planeerimine ja tagamine

- 5.1. Komando päästetehnika valmisoleku planeerimise eest vastutab komandopealik.
- 5.2. Pääste eritehnika reageerimisvalmidus planeeritakse piirkondliku printsiibi alusel, lähtudes eritehnika teenuskatvuse planeeringu juhendiga kehtestatud reeglitest (lisa 3). Piirkondliku teenuskatvuse printsiibi alusel tagatakse reageerimisvalmidus vähemalt minimaalsele hulgale eritehnikale, arvestades naaberkomandode valmisoleku kriteeriumeid ja nende teeninduspiirkondi.
- 5.3. Komando päästetehnika mehitamise korraldab valvevanem vastavalt lisa 2 esitatud nõuetele. Eritehnika mehitamiseks vajaliku hulga autojuhtide olemasolul kinnitatakse see valmisoleku aruandes staatusega „Arves“.
- 5.4. Päästetehnika mehitamisel tuleb esimese prioriteedina tagada põhiauto valmisolek ning muu päästetehnika mehitamine (sh ümberistumisega) korraldatakse tähtsuse järjekorras alljärgnevalt:
 - 5.4.1. redel-/tõstukauto (sündmuskohal tagatakse redel-/tõstukauto meeskonna koosseisus vähemalt 2 liiget, sh korvi operaator);
 - 5.4.2. paakauto;
 - 5.4.3. muu eritehnika (konteainerauto, tulekustutusauto jne).
- 5.5. Põhiauto rikke korral, mille tulemusena katkeb osaliselt või täielikult päästetöö valdkonna teenuste osutamine, tuleb viivitamatult teavitada administratiivpiirkonna väljuhti ning tagada sõiduki asendamise lähima reservpõhiautoga.

5.6. Reservpõhiautode kasutamise otsustab administratiivpiirkonna väljuht või päästeskuse operatiivjuht.

6. Valveaja rakendamise põhimõtted

6.1. Valvekoosseisu kinnitatud teenistujale, kes on valvegraafiku alusel väljaspool tööaega kättesaadav erakorraliste teenistusülesannete täitmiseks, makstakse valveaja eest lisatasu 20 protsenti teenistuja tunnipalga määrast v.a. punktis 6.2. nimetatud komandodes.

6.2. Kihnu, Ruhnu ja Vormsi päästekomandodes makstakse valveaja rakendamisel lisatasu 10 protsenti teenistuja tunnipalga määrast.

6.3. Valveaja jooksul päästesündmusele kaasamise aja eest makstakse teenistujale 1,5-kordset põhipalka.

6.4. Valveajale määratud isik peab omama vastavat ettevalmistust ja oskuspädevusi, et täita talle püstitatud ülesandeid päästemeeskonna liikmena.

6.5. Valveajal olles tuleb tagada kuni 15 minutiline väljasõiduvalmidus (töölaevade reageerimisaeg tagatakse teenusvõime põhisel).

6.6. Valveaja kestus kalendrikuus ei tohi ületada päästeteenistuse seadusega sätestatud tundide piirarvu.

7. Valmisoleku nõuete tagamise kontroll

7.1. Väljuht teostab igapäevaselt kontrolli komandode valmisoleku tagamise üle administratiiv- ja teeninduspiirkonnas.

7.2. Päästepiirkonna juhataja jälgib igakuiselt päästepiirkonna komandode valmisoleku planeerimist ja täitmist, ning vajadusel annab korralduse tööajagraafikute muutmiseks.

7.3. Päästeskuse päästetöö büroo juhataja hindab aastaringselt komandode valmisoleku nõuete täitmist ja valvekoosseisu täituvust regioonis, vajadusel teeb ettepanekuid komando(de) valmisoleku muutmiseks.

7.4. Päästetöö osakonna juhataja korraldab üleriigilist kontrolli komandode valmisoleku tagamise üle.

Lisa 1. Komando valvekoosseisu tagamise nõuded

Komando nimetus	Komandode arv	Minimaalne valvekoosseis	Standard valvekoosseis
LäPK (3): Kihnu, Vormsi, Ruhnu	3	1	1
LäPK (2): Nõva ³ , Tõstamaa ³ LõPK (1): Värskas ³	3	1 (2)	2 (3)
LäPK (8): Kärda, Käina, Aravete, Koeru, Häädemeeste, Kilingi-Nõmme, Kihelkonna, Järvakandi LõPK (5): Alatskivi, Mustla, Antsla, Mõniste, Vastseliina IPK (1): Narva-Jõesuu	14	3	3
LäPK (11): Paide, Türi, Lihula, Risti, Vändra, Pärnu-Jaagupi, Märjamaa, Kohila, Orissaare; Haapsalu; Rapla LõPK (11): Põltsamaa, Mustvee, Tabivere, Põlva, Räpina, Otepää, Suure-Jaani, Abja-Paluoja, Tõrva, Elva, Jõgeva IPK (5): Tapa, Kunda, V-Maarja, Kiviõli, Iisaku PPK (7): Paldiski, Pirita, Assaku, Loksas, Kehra, Muuga, Kose	34	3	4
LõPK (1): Valga ¹	1	4	4
LäPK (1): Kuressaare ¹ LõPK (3): Võru ¹ , Annelinna ¹ , Viljandi ¹ IPK (3): Kohtla-Järve, Sillamäe, Rakvere ¹ PPK (1): Keila ¹	8	4	5
PPK (1): Lasnamäe	1	5	5-6
PPK (1): Nõmme	1	6	8
LõPK (1): Tartu ²	1	8	8
IPK (2): Narva, Jõhvi	2	7	9-10
LäPK (1): Pärnu ² PPK (2): Lilleküla ² , Kesklinna ²	3	8	9-11

¹ minimaalne valvekoosseis on 4-liikmeline redel- /tõstukauto, nööri pääste või varingupääste võimekuse tagamiseks² minimaalne valvekoosseis on 8-liikmeline keemiapääste võimekuse tagamiseks (Kohtla-Järve ja Sillamäe komandodes tagatakse 8-liikmeline keemiapääste koosseis kahe komando meeskonna baasil)³ standardkoosseis 3 ja minimaalne valvekoosseis 2 tagatakse kombineeritud tööaja rakendamise korral (päevane tööaeg + valveaeg)

Lisa 2. Komando päästetehnika mehitamise üldnõuded

1. Eritehnika mehitamiseks tuleb kasutada vastavalt autojuhtide arvule valvekoosseisus ümberistumist, mis loob täiendava võimekuse eriliigilise päästetehnika kaasamiseks sündmusepõhiselt.
2. Kolmeliikmelise valvekoosseisu korral tuleb tagada ühe (1) põhiauto mehitamine komandos kolmeliikmelise meeskonnaga ning muu päästetehnika reageerimine tagatakse sündmusepõhiselt ja vajadusel ümberistumisega põhiautolt (autojuhtide olemasolul).
3. Neljaliikmelise valvekoosseisuga tuleb tagada ühe (1) põhiauto ja sõltuvalt komando päästetehnika hulgast, kuni ühe (1) muu päästetehnika mehitamine.
4. Viie- ja kuueliikmelise valvekoosseisu korral tuleb vastavalt päästemeeskondade arvule tagada vähemalt ühe (1) põhiauto ning sõltuvalt komando päästetehnika hulgast kuni kahe (2) muu päästetehnika mehitamine komandos.
5. Seitsmeliikmelise valvekoosseisu korral tuleb tagada ühe (1) või kahe (2) põhiauto ning sõltuvalt komando päästetehnika hulgast kuni kahe (2) muu päästetehnika mehitamine komandos.
6. Kaheksaliikmelise valvekoosseisu korral tuleb üldjuhul tagada kahe (2) põhiauto ning sõltuvalt komando päästetehnika hulgast, kuni kahe (2) muu päästetehnika mehitamine komandos.
7. Üheksaliikmelise valvekoosseisu korral tuleb mehitada kahe (2) põhiauto ning sõltuvalt komando päästetehnika hulgast kuni kahe (2) muu päästetehnika mehitamine komandos.
8. Kümne ja enama liikmega valvekoosseisu korral tuleb tagada vähemalt kahe (2) põhiauto ja sõltuvalt komando päästetehnika hulgast kahe (2) muu päästetehnika mehitamine komandos.

Lisa3. Pääste eritehnika teenuskatvuse planeeringu juhend

1. Üldinfo ja eesmärk

Teenuskatvuse planeeringu eesmärk on tagada komandodes lisaks põhiautode valmisolekule ka eri- ja spetsiaaltehnika (nt konteiner- ja paakautod) reageerimisvalmidus.

Valmisoleku planeerimisel lähtutakse piirkondlikust printsiibist, ehk naaberkomandode ressursid peavad tagama vajalikus koguses eritehnika reageerimise nende komandode teeninduspiirkonnas.

Teenuskatvuse algoritm tugineb kalendripäevade jaotusele paaris- ja paarituteks kuupäevadeks, mille alusel on konkreetsetes piirkonnas tagatud vähemalt minimaalne valmisolek eritehnika reageerimiseks (miinimumist suurema arvu autojuhtide olemasolul tagatakse tehnika väljasõiduvalmidus mõlemal kuupäeval).

Teenuskatvuse printsiibi järgimisel ei planeerita teenistujaid valvesse töövälisest ajast. Erakorralise vajaduse korral eritehnika mehitamiseks käitatakse Päästeskuste päästekomandode valmisoleku tagamise korra punkti 4.8 alusel.

2. Päästetehnika mehitamiseks vajalike autojuhtide planeering

Jrk	Päästekomando	X	Y	Valvepäev <i>paariskuupäev (2) paaritu kuupäev (1) mõlemal kuup.-l (*)</i>	Minimaalne arv autojuhte <i>(eelmisses veerus kajastatud kuup.-l)</i>
1	Abja-Paluoja	6443609,44	579972,72	1	2
2	Alatskivi	6499992,39	681974,87	1	2
3	Annelinna	6474234,30	662201,49	*	2
4	Antsla	6413039,35	651229,54	2	2
5	Aravete	6556037,74	599710,90	2	2
6	Assaku	6582141,53	548607,53	*	1
7	Elva	6457313,40	642048,50	1	2
8	Haapsalu	6532301,75	474188,29	2	2
9	Häädemeeste	6438170,70	529291,92	1	2
10	Iisaku	6555216,75	689774,31	1	2
11	Jõgeva	6514208,45	638016,18	1	2
12	Jõhvi	6585558,84	693748,21	*	3
13	Järvakandi	6516017,82	547128,73	1	2
14	Kehra	6577409,53	575911,99	2	2
15	Keila	6574694,52	524797,66	1	2
16	Kesklinna	6588838,46	543341,06	*	3
17	Kihelkonna	6470802,39	385300,86	1	2
18	Kihnu	6444370,97	500891,60	*	1
19	Kilingi-Nõmme	6445769,42	555952,83	2	2
20	Kiviõli	6583936,44	669461,91	1	2

21	Koeru	6537347,49	615553,56	2	2
22	Kohila	6558666,31	543355,70	2	2
23	Kohtla-Järve	6588208,25	685006,84	2	2
24	Kose	6559357,83	569347,27	2	2
25	Kunda	6598824,18	642916,35	1	2
26	Kuressaare	6458129,92	411711,42	2	2
27	Käina	6521769,75	429189,32	2	2
28	Kärdla	6540176,15	426397,69	1	2
29	Lasnamäe	6588833,00	548869,01	1	3
30	Lihula	6503797,51	489980,99	2	2
31	Lilleküla	6588460,46	540583,50	*	3
32	Loksa	6606830,93	596475,84	2	2
33	Mustla	6456485,84	609588,78	2	2
34	Mustvee	6527132,85	670144,49	2	2
35	Muuga	6594371,06	554803,66	*	1
36	Mõniste	6388501,73	656263,33	2	2
37	Märjamaa	6529928,27	524826,02	2	2
38	Narva	6589667,81	736352,00	*	3
49	Narva-Jõesuu	6598615,92	729208,85	*	1
40	Nõmme	6583471,39	538862,95	*	2
41	Nõva	6564727,61	482682,65	*	1
42	Orissaare	6491397,06	446818,25	1	2
43	Otepää	6437857,79	647356,63	2	2
44	Paide	6528392,27	590068,04	1	2
45	Paldiski	6579687,48	504336,72	*	1
46	Pirita	6592582,69	547685,75	*	1
47	Põltsamaa	6504292,03	614360,70	2	2
48	Põlva	6440120,18	682699,06	2	2
49	Pärnu	6470852,42	531118,41	*	3
50	Pärnu-Jaagupi	6496748,47	529297,12	1	2
51	Rakvere	6581405,78	633464,40	2	2
52	Rapla	6541047,68	545029,96	1	2
53	Risti	6540030,15	503769,70	1	2
54	Ruhnu	6406519,82	455187,66	*	1
55	Räpina	6444892,20	703806,03	1	2
56	Sillamäe	6590009,52	714360,84	1	2
57	Suure-Jaani	6488510,63	585285,23	2	2
58	Tabivere	6492632,11	651237,86	2	2
59	Tapa	6570777,41	611965,47	1	2
60	Tartu	6473667,69	659722,01	*	3
61	Tõrva	6430539,47	613705,50	2	2
62	Tõstamaa	6466031,40	499681,93	*	1
63	Türi	6520324,95	581105,96	2	2
64	Valga	6406636,62	622540,98	1	2
65	Vastseliina	6403526,66	694748,34	2	2

66	Viljandi	6470319,82	591823,24	1	2
67	Vormsi	6539260,58	456846,99	*	1
68	Võru	6415444,23	679447,61	1	2
69	Väike-Maarja	6554873,94	628067,13	1	2
70	Vändra	6501908,64	558064,85	2	2
71	Värsk	6430058,98	714971,75	*	1

3. Piirkondliku teenuskatvuse kaart

